FiCom ry | Elina Ussa
17.3.2022

FiComin lausunto digipalvelusäädös-jatkokirjelmästä

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt FiComilta lausuntoa valtioneuvoston jatkokirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös). FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

FiComin keskeiset viestit

- Suomen kanta on kannatettava.
- Kohdennettua verkkomainontaa säännellään yleisessä tietosuoja-asetuksessa sekä tulevassa sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksessa, joten sitä ei tule säännellä lainkaan digipalvelusäädöksessä.
- Ns. dark patterns -sääntelyn oltava mahdollisimman täsmällistä.

Suomen kanta yleisemmin sähkökauppadirektiivin uudistamiseen sekä nyt komission valmistelemaan digipalvelusäädökseenkin (Digital Services Act, DSA) on ollut lähtökohtaisesti erittäin kannatettava, niin U-kirjelmässä U 2/2022 vp, U-jatkokirjeessä UJ 14/2021 vp kuin nyt lausunnolla olevassa U-jatkokirjeessä UJ 6/2022 vp:kin. Teleyrityksille tärkeät välittäjien vastuuvapaus, alkuperämaaperiaate sekä yleisen valvontavelvollisuuden kielto ollaan säilyttämässä ehdotetussa asetuksessa, mikä on yritysten toiminnan sekä oikeusvarmuuden kannalta keskeistä, ja myös Suomi on kannoissaan edistänyt niitä.

Parlamentti on ehdottanut sääntelyä käyttäjien henkilötietojen käsittelystä kohdennetussa mainonnassa verkkoalustoilla. Kohdennettua verkkomainontaa ei kuitenkaan tule selkeyden vuoksi säännellä digipalvelusäädöksessä, sillä henkilötietojen keräämiselle ja käsittelylle, myös kohdennettujen mainosten osalta, on jo olemassa selkeä oikeudellinen kehys yleisessä tietosuoja-asetuksessa. Sen myötä verkkoalustat tarjoavat jo nykyään käyttäjilleen mahdollisuuden hallita sitä, miten heidän tietojaan kerätään ja käytetään. Lisäksi tuleva sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus tulee tarkentamaan aihetta koskevaa sääntelyä. Suomen uudeksi kannaksi on ehdotettu, että Suomi suhtautuu varauksellisesti parlamentin ehdottamaan sääntelyyn käyttäjien henkilötietojen käsittelystä kohdennetussa mainonnassa verkkoalustoilla ja verkkomainonnan kohdentamista tulisi ensisijaisesti tarkastella osana ehdotettua sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusta, mutta FiComin näkemys on, että Suomen ei tulisi lainkaan hyväksyä parlamentin ehdottamaa käyttäjien henkilötietojen sääntelyä kohdennetussa mainonnassa verkkoalustoilla.

FiCom kannattaa Suomen uudeksi kannaksi ehdotettua näkemystä, ettei ole tarkoituksenmukaista ulottaa esteettömyysdirektiivin vaatimuksia koskemaan digipalvelusäädöksessä tarkoitettuja verkkoalustoja. Esteettömyysdirektiivin täytäntöönpano on vielä käynnissä jäsenvaltioissa eikä sen vaikutuksia voida siten vielä kunnolla arvioida. Esteettömyysdirektiivin soveltamisesta yleisesti verkkoalustoihin ei ole myöskään tehty lainkaan vaikutusarviota.

Niin sanotun dark patterns-sääntelyn tulee Suomen ehdotetun kannan mukaisesti olla mahdollisimman täsmällistä, sillä koko termi on nykyisellään epäselvä. FiCom kannattaa myös Suomen uudeksi kannaksi ehdotettavaa varauksellisesta suhtautumista parlamentin ehdottamaan välityspalveluntarjoajan vahingonkorvausvelvollisuutta koskevaan säännökseen, koska kuten jatkokirjelmässäkin todetaan, säännös olisi omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia ja sen lisääminen edellyttäisi huolellista perusvalmistelua komission toimesta vaikutusarvioineen.

Suomen kannaksi on jatkokirjelmässä ehdotettu, ettei Suomen tulisi hyväksyä Euroopan parlamentin mietinnön mukaista ehdotusta, että tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisuelinten päätökset olisivat osapuolia sitovia. Tähän tulee vaatia suojatoimia. Digipalvelusäädöksen tulee muutenkin tarjota oikeudellista selvyyttä soveltamisalaan kuuluvista palveluista sekä varmistaa, että sääntely on oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan päämäärään nähden.